

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 351

TARRAGONA, DISSABTE, 11 DE SETEMBRE DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

11 de Setembre del 1714; Catalunya lluitava per la llibertat contra Felip V.

11 de Setembre del 1937; Catalunya continua lluitant per la llibertat contra els successors del Borbó, els criminals feixistes.

11 de Setembre...

Recordem molts 11 de setembre. Però cap de tant evocador com l'11 de setembre del 1923. Llavors Acció Catalana representava la intransigència catalanista. La majoria de joves, que sentien els ideals nacionalistes, figuraven en els seus rengles. S'acabaven de celebrar unes eleccions per a diputats provincials i la victòria era dels representants del nou partit. La Lliga Regionalista que fins llavors havia tingut el predomini de la política catalana contemplava el desplaçament de les seves masses cap a partits més joves i que tenien — com a contraposició als zig-zags de la Lliga — com a norma política, una línia recta i dreturera, sense composicions ni jocs de malabarisme. I Acció Catalana, llavors, representava la condensació de tots els ideals catalanistes. Liberal, republicana, catalanista cent per cent, contrària a la col·laboració amb la monarquia espanyola, amb un ampli sentit de la justícia social, satisfesia els desitjos d'un gran sector d'opinió, que si bé es trobava socatregat per les lluites socials, en aquell temps particularment enverinades, encara creia en fórmules d'harmonia i concòrdia. El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, amb els seus 10.000 afiliats, presidit en aquella època per Puig i Esteve queia dintre de l'òrbita d'Acció Catalana. L'Esteve, òrgan satíric del nou moviment intransigent, amb Carrasco i Formiguera i Quelus al cap, havia ingressat al nou partit.

Per tot arreu es respirava un ambient catalanista. Anti-col·laboracionista. Es rompien moltes anties. La Lliga estava en plena decadència. Els intel·lectuals se'n separaven per a ingressar en el nou partit que havia començat per ésser una secció de la Lliga i començava a esdevenir un moviment autòcton i arrollador. A. Rovira i Virgili i L. Nicolau d'Olivera junt amb Jaume Bofill i Mates eren els inspiradors de la nova tendència; moltes diferències els separaven, però a conseqüència de factors psicològics no despreciables havien aconseguit fusionar-se i representar l'estat d'esperit de la gran massa nacional catalana.

I arribà l'onze de setembre del 1923. La multitud desfilava davant el monument a Rafel de Casanova. Desfilava amb un nou esperit. Amb un nou anhel. Amb una ànsia irrefrenable de llibertat. Era Catalunya que reclamava el dret a regir-se els seus destins. Les representacions de la Lliga eren xiulades i esbroncades. En canvi, les d'Acció Catalana s'emportaven rera seu l'entusiasme de les multituds. I vingué el que havia d'esperar-se, coneixent els lligams que unien els homes de la Lliga amb els del poder central, la guàrdia de seguretat carregà furiosament damunt la multitud, es repartiren cops de sabre a dojo, es feren descàrregues furioses. L. Nicolau d'Olivera, era arremetat per un d'aquells esbirros a cavall i en sortia amb una orella despenjada... L'Ajuntament de Barcelona, que era llavors l'organisme rector de la política catalana, es reunia en sessió per a condemnar la repressió efectuada contra els catalanistes.

Però la Lliga, que no podia oblidar la bufetada rebuda durant la desfilada davant el monument a Rafel de Casanova, intrigava... I es posava d'acord amb Primo de Rivera per a realitzar un cop d'Estat. El 13 de setembre del 1923, Primo de Rivera feia públic el seu manifest, que no era altra cosa que una còpia del discurs que pronunciava pocs dies abans Cambó a l'Ateneu Regionalista de la Barceloneta, i es proclamava dictador. Les masses burgeses respiraren. S'havia acabat amb les exigències dels sindicats. Podien continuar explotant impunement els obrers. Podien realitzar novament els seus exagerats negocis. El moviment catalanista havia mort. I havia mort a mans d'un partit que es deia catalanista, que feia servir aquesta etiqueta solament com a un "chantage" per a fer pressió sobre l'Estat Central i augmentar els seus privilegis.

Barcelona, i Catalunya, es despertava el 13 de setembre, sota el pes nefast de la Dictadura. I vingueren uns anys que el dir-se catalanista, l'actuar i pensar en catalanista eren un destorb, un lastre que reportava els més grans perjudicis. L'Onze de Setembre del 1923 s'iniciava però un nou moviment catalanista, moviment que després ha tingut fruitada.

(Passa a la segona pàgina)

COPS DEFUET

11 DE SETEMBRE DEL 1714!!

Allò que més ens entusiasma, que més ens remou el nostre sentiment nacionalista, que més augmenta el nostre patriotisme i que més ens fa delir per les llibertats de la nostra terra, és la data de l'Onze de Setembre. Per ésser dignes d'aquells germans nostres que caigueren a mans de l'exèrcit invasor per defensar les llibertats de la nostra pàtria catalana, hem de fer flamejar al nostre cor els sagrats sentiments que comorpen les llibertats d'un poble que no vol morir d'esclavatge i aleshores dignificarem la gesta dels caiguts i el seu record ens farà dignes d'ells.

El malvat Felip V fou el nostre butxí amb la comparsa d'altres forces estrangeres. La sang malaïta de Felip V fou encarnada a altres cossos que han tingut fidels hereus a la terra espanyola. Han estat uns dignes successors seus que sempre s'han oposat a les llibertats de la nostra terra. Avui aquella sang i aquell verí criminal el porten damunt seu els generals traïdors que s'alçaren contra el poble.

porten les llibertats d'un poble que resistí amb el poble de Barcelona durant tretze mesos el setge de la Ciutat, també té el seus successors i són precisament tots els catalans dignes que estimen amb ferm sentiment i patriotisme la nostra Pàtria Catalana. L'any 1714 es pot comparar o agermanar amb el 1936, però hem d'esforçar-nos que els fets no tinguin repetició perquè restin les pàgines de la nostra història com un exemple dignificador per als nostres fills.

Aquest número ha passat per la censura

Rafael de Casanova, símbol de les nostres llibertats

Ahir inicià les seves tasques l'Assemblea de la Societat de les Nacions

Ahir a Ginebra inicià les seves tasques l'Assemblea de la Societat de Nacions. Com és sabut, els representants de les Potències han d'ocupar-se novament en aquesta reunió del que hom ha convingut a anomenar "problema d'Espanya". La República ha tramès amb aquest motiu a Ginebra una representació molt granada. Hi figuren el cap del Govern, senyor Negrín; el ministre d'Estat, senyor Giral; l'ambaixador d'Espanya a Londres, senyor Azcárraga, i, de més a més, els senyors Nicolau d'Olivera, Alvaré del Vayo, Jiménez de Asúa, Esplà i Pasqua. França es trobarà representada pel seu cantó pel cap del Govern, senyor Camille Chautemps, i pel ministre d'Afers Estrangers, Ivon Delbos. Al cap de la Delegació britànica figura Mr. Antony Eden.

En l'ordre del dia, que és molt extensa i en la qual, per haver estat establerta el dia 5 de maig no hi figuren ni la qüestió d'Espanya ni la de la Xina, les quals hauran d'ésser-hi incloses abans d'iniciar-se la reunió, hi ha un punt que particularment ens interessa. Reglamentàriament cessen com a membres del Consell de la Societat de Nacions els representants de Xile,

Turquia i Espanya, els quals hauran d'ésser reemplaçats, el de Xile, per un membre pertanyent a un país sudamericà; el de Turquia, per un representant d'una de les Potències que formen l'Entesa oriental, que hom dona per segur que serà un súbdit de l'Irak. Quant al representant d'Espanya, s'havia convingut que seria reelegit, però al voltant d'aquesta reelecció hi ha una sèrie d'intrigues, la direcció de les quals porta Itàlia, que tendeixen a que el nomenament de membre del Consell vagi a parar al representant d'una altra Potència. S'ha dit respecte d'aquest particular que Turquia, que ara surt, passaria a substituir el lloc que deixa vacant la República. Fem francs els lectors dels raonaments que es fan sobre la conveniència d'eliminar Espanya del Consell; altrament, no trigarem gaires hores a saber si les intrigues a què ens hem referit més amunt han tingut èxit. Formant o no part del Consell, la República seguirà gaudint dels mateixos drets. La Societat de Nacions s'ha ocupat diverses vegades de l'afer que planteja la intervenció en la guerra d'Espanya de dos països estrangers.

(Passa a la segona pàgina)

Comunicats de guerra

Comunicat oficial de guerra facilitat pel Ministeri de Defensa Nacional:

EXERCIT DE TERRA

Centre i Llevant. — Res de nou. **Nord.** — Ahir l'enemic, després d'una intensa i perllongada preparació artillera i utilitzant en gran escala els tancs, atacà fortament pel sector de Mazuco.

Les forces pròpies efectuaren un replegament, però recuperaren, en un enèrgic contraatac, les posicions perdudes, i s'apoderaren de dues metralladores, un fusell-metrallador i dues banderes.

Un altre atac dels facciosos sobre Treviso fou rebutjat.

A la costa ha continuat avui la pressió de l'enemic, i encara que han actuat en massa l'artilleria i una columna motoritzada, han estat rebutjats tots els atacs.

Al sector de Pola de Gerdón els rebels han aconseguit d'ocupar Penas Blancas i Magdalena.

Les nostres bateries han bombardejat Pravia i han aconseguit introduir dos projectils en un edifici on hi ha havia concentrades forces enemigues.

L'aviació facciosa ha actuat intensament sobre la costa.

Sud. — Un grup de forces pròpies ha realitzat una incursió a la reraguarda de la zona de Rules, i ha capturat un presoner amb armament.

Al sector de Pozoblanco, lleuger tiroteig.

L'aviació enemiga efectuà vols de reconeixement i bombardeig.

COMUNICAT DEL FRONT D'ARAGO

Est. — Al sector de Puebla de Alborn, les nostres bateries han canonejat amb intensitat les posicions faccioses. La contrabateria enemiga ha estat ineficac.

L'aviació rebel ha bombardejat i ha metrallat la zona entre Fuen de todos i Sierra Gorda.

La nostra infanteria atacà les posicions enemigues de dit sector, i infligí dur càstig a l'enemic.

S'han presentat a les nostres files, nou soldats amb armament.

València, 9. — Pel Ministeri de Defensa Nacional, ha estat facilitada la següent nota:

En ocasió de trobar-se la flota republicana als voltants de la costa d'Argèlia el dia 7, fou vist el creuer facciós "Canarias" a les 10'20 hores.

El creuer "Llibertat", vaixell insignia de la nostra flota, fou rumb immediatament en demanda del "Canarias", contra el qual trenca foc a les 10'40, i augmentà el màxim la seva velocitat per tal de no perdre contacte amb ell. Es distingí un duel d'artilleria entre els dos vaixells fins a les 11'45. Aleshores, en apropar-se els nostres destructors, el "Canarias" fugí i desaparegué per l'horitzó.

La flota que continuà la missió ordenada, tingué un nou contacte a les 17'25 hores amb el "Canarias" i es distingí un nou duel artiller entre aquest vaixell i el creuer "Llibertat", fins a les 19 h.

Novament el "Canarias" davant la presència dels nostres destructors, en formació d'atac, en rumb al Nord, i desaparegué en direcció a la seva base de Palma de Mallorca.

La primera topada artillera s'efectuà a la distància de 15.000 a 18.000 metres i la segona de 10.000 a 15.000 metres.

En el segon combat, s'aprecià des del "Llibertat" una flamarada a popa de la xemeneia del "Canarias", com a conseqüència de rebre un impacte que li féu suspendre el foc durant deu minuts.

Ambdues topades foren precedides i seguides d'atacs de l'aviació facciosa, i en la segona, emprà un hidro-torpede que llençà alguns torpedes contra la primera flota de destructors, i aquesta maniobra sense novetat.

Els nostres vaixells, després de mantenir-se creuant durant la nit, retornaren el matí del dia 8 a la seva base, sense novetat.

MANUEL PEDROL

Olis purs a'oliva

TARRAGONA

11 de Setembre...

(Ve de la primera pàgina)

El moviment de la lleialtat, del liberalisme catalanista, de la unió amb els sectors obrers. Ara molt havem caminat, molt havem avançat en la reivindicació del nostre esperit de classe, però tots els nostres avenços, tots els nostres progressos vénen d'aquell 11 de setembre que fou la fita inicial de tot el desenvolupament posterior de Catalunya, que si bé a causa d'aquella commemoració passà uns anys de prova, fou per a afirmar-se cada dia més en els seus ideals de justícia social, que feren comprendre a tots que únicament dintre d'un moviment que comprengués totes les aspiracions obreres, podria Catalunya trobar satisfacció a les ànsies de llibertat.

I vingueren, passada la Dictadura, altres 11 de setembre, que foren la condensació del nou esperit. I vingué l'11 de setembre del 1931, que joiosament semblava que les nostres aspiracions havien estat assolides, i l'11 de setembre del 1932, que era una nova afirmació de la nostra fe, i l'11 de setembre del 1933, en el qual encara el nostre cor niava a l'esperança d'una solució, i l'11 de setembre del 1934, que començaven a córrer mals vents però encara creïem en la possibilitat d'un arranjament satisfactori, després de les intenses jornades de juny, i l'11 de setembre del 1935, que a pesar de tots els símptomes desagradables continuàvem en l'esperança d'una revenja, i l'11 de setembre del 1936, en què la guerra encesa ens feia afirmar-nos en el desig de la victòria. I aquest 11 de setembre, que serà potser l'últim de la nostra epopeia per la llibertat.

Més de dos-cents anys lluitant per a aconseguir els nostres anhel de llibertat. Voleu més signe de vigoria i puixança? Catalunya és i serà invencible!

NOTES INFORMATIVES

MORT SENTIDA

Ahir fou conduït a la seva darrera estada el pare polític del nostre bon amic, Josep Sagalà Llagostera, conseller de Governació del nostre Municipi.

Acompanyaren el cadàver un bon nombre d'amics de la família del mort. Descansi en pau.

LA COSETANIA

Efectes militars i articles per a v iatge, juguets.

Angel Guimerà 2
TARRAGONA

MITJA RACCIO DE BACALLA

El proper dilluns serà repartida entre els industrials del ram, una partida de bacalla per al proveïment de la ciutat.

Com que la partida es de poca importància s'ha disposat pel Departament de Proveïments que cada comprador pugui adquirir la meitat de la ració d'acord amb les targes de proveïment.

El que es fa avinent per a evitar confusions i aldarulls injustificats.

EL DR. JAUME SENTÍS ANFRUNS

ha traslladat provisionalment el seu despatx a la Rambla Pau Iglesias, 19, pral. — Telèfon 1180.

NOVA JUNTA DEL CENTRE CATALANISTA REPUBLICA (A. C. A.)

En assemblea general extraordinària celebrada el dia 4 del mes que som i com a conseqüència de dimissions i incorporacions a files, varen ésser elegits per a formar el nostre Consell directiu els companys que a continuació s'esmenten:

President: Lluís Marrugat.
Vice-president, Ramon Huguet.
Secretari, Emili Prunera Coll.
Sots-secretari, Florenci Gasulla.
Tresorer, Manuel Blay.
Comptador, Josep Mas.
Bibliotecari, Raimund Gual.
Vocal primer, Joan Miró.
Vocal segon, Francesc Fontbona.

NOTA DEL SOCORS ROIG INTERNACIONAL

Aquest Comitè del "Socors Roig Internacional", prega a totes les companyes afiliades al mateix i simpatitzant que vulguin contribuir a la tasca d'ajut als Fronts i als companys ferits dels hospitals, que apssin per la Secretaria d'organització, instal·lada als baixos del nostre estatge, Rambla 14 d'Abril, 125, tots els dies de 10 a 1 del matí i de 4 a 7 de la tarda, on els seran facilitats tota mena d'informes per tal de constituir grups d'activistes femenins.

Companyes! Les que disposeu d'uns moments de lleure durant el dia, i que sentiu la necessitat d'ajudar a la victòria definitiva de les forces del poble, no podeu mancar a la nostra crida.

Penseu que la vostra col·laboració d'uns moments contribueix a l'esforç magnànim que ve realitzant el poble de Tarragona a través de la nostra organització.

Companyes: El "Socors Roig Internacional" us espera!

adoptat fins ara les Potències democràtiques enfront d'un problema que posa en perill la integritat territorial d'un país i constitueix una constant amenaça per a la pau del món.

INSPECCIO PROVINCIAL D'ENSENYAMENT PRIMARI DE TARRAGONA

Per O. M. d'Instrucció Pública de 30 d'agost proposat ("Gaceta de la República del 2 de setembre"), es disposa:

"Resta prorrogat en dos mesos el període de pràctiques per la col·locació en propietat de mestres cursistes de 1936, a què es refereix l'apartat tercer de l'Ordre ministerial de 20 d'abril darrer ("Gaceta del 30").

Els inspectors d'Ensenyament Primari realitzaran la funció que tenen encomanada prop d'aquests mestres escrupolosament, per tal que l'aprovació i, com a conseqüència, llur ingrés al Magisteri Nacional, només arribi als qui se'n hagin fet acreedors per llurs dots d'intel·ligència i laboriositat."

Per tant, aquesta Inspecció ho posa a coneixement dels interessats per tal que procedixin a continuar llur Diari de Classe i completin sis mesos en lloc de quatre com es disposà per O. M. de 20 d'abril proposat.

Els presidents dels Consells municipals són pregats de donar la màxima publicitat entre els mestres de les respectives poblacions a la present Circular.

Tarragona, 9 de setembre del 1937. — L'inspector cap, Francesc Blanch i Bosch.

SABATERIA

LA MARIPOSA

Joan Domènech i Jardí

Baixada Misericòrdia, 10 i 12 — Tel. 1847

SUCURSA L'Unió, 14 i Arnanyà, 1 — Tel. 1848

TARRAGONA

MOVIMENT DE LA POBLACIO

Nats

Laura Satiago Cabero.
Florenci Martín Martín.

Defuncions

Rafel Ardévol Llauredó, Juli Antoni, 16, de 77 anys.
Artèmia Pia Inventà, Hospital, de 66 anys.

Matrimonis

Cap.

SANTAELLA

Joies - Relotges
Compostures garantitzades
Unió, 3

Ahir inicià les seves tasques l'Assemblea de la Societat de les Nacions

(Ve de la primera pàgina)

A la resolució aprovada el 29 de maig es lamentava que ni les recomanacions del Consell ni les mesures preses pels Governos no haguessin tingut l'èxit desitjat. No obstant, es declarava que la iniciativa de què fossin retirats d'Espanya els voluntaris estrangers havia produït al Consell una gran satisfacció i que l'èxit ràpid d'aquesta mesura permetria, en un termini breu la cessació de la lluita "donant al poble espanyol la possibilitat de disposar ell mateix de la seva sort".

Com pot comprovar-se, ni les recomanacions de la Societat de les Nacions ni els esforços de les Potències que en les resolucions s'esmenten, han alleujat el conflicte; al contrari: va agreujant-se de dia en dia. A la sessió del dia 29 de maig, el Govern de la República va deixar damunt la taula del Consell el "Llibre blanc", que constitueix la prova palesa de la invasió de què és objecte la península per tropes regulars italianes. Ara, i ja no va insinuar dies enrera en una rota tramesa al president del Consell, està en mesura de demostrar també com els vaixells de les esquadres italiana i alemanya es de-

diquen a atacar els vaixells mercants espanyols i a ametrallar llurs tripulacions.

En les sessions anteriors, els representants de les Potències que prengueren part en les deliberacions, reconegueren d'una manera explícita que la rebel·lió militar espanyola, per culpa d'ingerències estrangeres, havia estat causa d'una sèrie de fets que posaven en perill la pau d'Europa. Els representants de França i d'Anglaterra van afirmar que segons llur parer la política de no intervenció era susceptible d'evitar aquestes i altres complicacions. Si són sincers hauran de reconèixer ara que il·lur punt de vista era equivocac i que si volen continuar anomenant-se defensors del Pacte de les Nacions no n'hi ha prou amb què el Comitè de no intervenció continuï adoptant uns acords que, si són incomplets per Itàlia i Alemanya, deixant així en situació d'inferioritat respecte dels militars rebels i els que des de fora els donen ajut el Govern legal de la República.

Esperem que en aquesta Assemblea la República farà sentir una vegada més la seva veu i que el cap del Govern, senyor Negrín, sabrà expressar tota la injustícia que suposa la conducta que han

Cal que tot Tarragona compri l'excel·lent

CARN DE CAVALL

que es ven al Mercat Central, lloc n.º 74 i Mercat del Port.

Tots els caps son seleccionats.

Per encàrrecs: SEBASTIÀ ESTELLÉS, Telèfon núm. 1195

Espigolant

U. G. T. de Manresa, ceru que el pitjor enemic no és pas aquell que està enfront de les nostres línies, sinó aquell que està emboscats a la reraguarda:

"Es per això que entenem que ha d'acabar-se la tolerància i la llibertat que gaudeixen una sèrie d'elements que no fan altra cosa que treballar contra la República i contra el moviment alliberador del proletariat ibèric. No som en temps normal per a sentir-nos tolerants. Estem en guerra, fem una guerra cruenta contra els potents països feixistes d'Europa. I, per tant, necessitem vetllar continuament per tal que els feixistes encoberts no puguin manipular contra el règim. Nosaltres demanem que tots els individus que malparlen i escampen rumors han d'ésser detinguts i jutjats severament, no segons el vell codi, sinó atenent-se a unes disposicions senzilles i de sentit comú que facilitin el càstig de tots els traïdors que hi ha a la reraguarda."

"La Humanitat" creu necessari realitzar unes estadístiques ben reals de la nostra reraguarda, per saber amb tota exactitud el nombre de persones deslleials que hi pululen:

"Igualment — i aquesta seria una tasca més difícil encara — hauria d'escatir-se la conducta, de cara a la guerra, de la massa que s'intitula neutral. I diem que és més difícil perquè, evidentment, és possible incórrer en equívocs. Però repetim, si fos feta amb equanimitat tindriem molt terreny aconseguir."

Estadístiques força convenientes també, sobretot als pobles, serien les que fan referència als veïns que han desaparegut o s'han absentat d'ençà del 19 de juliol, i als forasters sobrevinguts, investigant, pel que respecta a aquests, la procedència, mitjans de viure i ideologia que professen. Quedaria aclarit si pertanyen als rengles antifeixistes, si pertanyen a la columna de la por, o si pertanyen a la cinquena columna.

La salut de la pàtria, el deure patriòtic, l'interès de la guerra, reclamen una acció així; exigeixen el desemmascarament dels emboscats.

La nostra excessiva bona fe, la nostra transigència ha d'acabar-se. Es giraria — com s'ha girat — contra nosaltres mateixos.

Prou parlar de depuració de la reraguarda. Prou parlar d'acabar amb els emboscats. A realitzar-ho, a imposar-ho. A Catalunya no ha de parlar-se d'altres columnes que de les que van al front."

"La Publicitat" s'ocupa en el seu lloc frontal del problema dels proveïments, fent unes atinades consideracions:

"Sembla, doncs, que l'ideal seria una política de govern que assegurés l'existència d'una quantitat i varietat de productes suficients per al proveïment de Catalunya i que, ensems, establis un sever racionament dels articles que escassegen i vigilés, amb fortes sancions er pels que abusessin, els preus de venda al públic. Si hom assegurés un regular proveïment de la població, encara que sigui reduït segons les exigències de la guerra, als abusos dels especuladors desapareixeran automàticament i desapare-

ixeran també (com desaparegueren, en ésser racionat el pa, les cues de les fleques) les llargues esperes de les dones que volen dur a casa els aliments necessaris. Sigui quina sigui la solució, aquesta serà trobada pel Govern, i seria absurd i derrotista atribuir unes dificultats del moment a altres causes que no siguin les naturals, tantmateix inevitables, que neixen de la guerra que sostenim contra el feixisme.

"Diari de Catalunya" demana en el seu editorial una rectificació en la composició dels Consells municipals:

"I anar tirant i anar empenyent, que les situacions sempre desemboquen a un lloc o altre, i fa bonic guardar un lloc a l'imprevist. És bonic i és sorprenent."

Volem dir, però, que lliurar els Municipis és lliurar massa, i cal mirar-s'hi un xic.

No ens estranyarà gens quedar exclosos — hi estem acostumats i som poc exigents —; però diem des d'ara que cal defensar el Municipi, clau de volta de la vitalitat catalana, i cal trobar a cada lloc l'expressió justa que satisfaci el nucli municipal.

Només així s'evitarà que quedin sense veu i sense vot forces polítiques que en algun lloc són majoritàries i no tenen participació en el Govern de la Generalitat, a la composició del qual es referirà la composició dels Consells municipals. Com sempre."

"Solidaridad Obrera" continua en el seu tema sobre la unitat proletària, dient, entre altres coses:

"Y no estamos por cierto en situación de permitimos tales juegos de política. Hace falta ante todo encarar el problema de la unidad con criterio objetivo. Si se quiere realizarla realmente, hay que valorar los factores reales que upeden contribuir a su solidez. Tenemos precisamente un alto ejemplo de objetividad y de buen juicio ante este problema vital, ofrecido por una personalidad socialista de relieve mundial. Luis de Brouckere, presidente de la Internacional Socialista, acaba de declarar sin reticencias que "la unidad del proletariado español no sería tal sin los anarquistas." A pesar de su ideología reformista, que lo sitúa en una posición bien lejana a la del anarquismo militante, De Brouckere ha llegado a esta conclusión, considerando objetivamente la influencia del movimiento libertario en España. No sería posible que este ejemplo fuera aprovechado por ciertos políticos obcecados de nuestro país?"

Joan Sans Salafreanca

METGE

Malalties de l'aparell respiratori

RAIGS X

Consulta de 4 a 8

Unió, 2 pral. - TARRAGO

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

Secció esportiva

NOTICIARI

Hom rumoreja que en data no molt llunyana tornaran a actuar front a front en matx de desquit la "Penya Xamelo" i el Casal d'Esports (amateur).

L'equip que s'ha ofert s'assegura que ha estat la popular "Penya Xamelo".

**Maletes
Necessers
Mundos
Articles
per a esports**

Alta Qualitat : Baix Preu

CASA COCA

J. Maurin, 7 - TARRAGONA

El corredor Mikhal Rybaltchenko, recent guanyador de la Volta a la U. R. S. S., ha cobert els 2.544 quilòmetres del recorregut en 94 h. 58 s. Aquesta gran manifestació ciclista constava de quinze etapes i l'arribada s'ha efectuat a l'Estadi Dynamo de Moscou.

**CAMISES
CORBATES**

darreres novetats

= ALSINA =

CAMISER

El diumenge, dia 19 del present mes, segons referències dignes de tot crèdit es celebrarà un partit de desempat entre l'Amateur del Casal d'Esports i l'equip d'"Intendencia".

Com hom pot recorda l'encontre ugat fa algunes setmanes acabà amb empat a quatre gols.

Mobles

Radio-Philips : Música

PAU RICOMÀ

Rambla 14 d'Abril, 48

TARRAGONA

Carulla necessita el nostre ajut i el de tota l'afició catalana...

...Diu el veterà Rini en pro del vell i destacat jugador barcelonista:

Domènec Curulla, aquell atleta que fou el magnífic jugador del F. C. Barcelona, es troba greument ma-

Cinema Teatre Tarragona

DUES GRANS PRODUCCIONS D'ESTRENA PER AVUI
DISSABTE I DIUMENGE DES 11 I 12 DE SETEMBRE DEL 1937

TARDES I NITS

La interessant cinta:

Obstinación

El grandios cinedrama que ens revela un episodi real de les últimes ràfegues d'una lluita titànica contra el verí dels gangsterisme:

La sombra del hampa

interpretada per Franchot Tone i Magde Evans.

Completarà tan formidable programa la interessant revista d'actualitats.

España al día núm. 3

NOTICIARI DE LAYA FILMS

lalt i en difícil situació econòmica per poguer afrontar els crescuts gastos de la seva dolència.

Els seus companys dels dies de triomf pel seu club han organitzat un festival benèfic, a fi que el veterà company no es vegi privat dels mitjans necessaris per la seva curació.

CAFÉS CARACAS

ELS MÉS AROMÀTICS

Garcia Hernandez, 8 Tel. 1487

FUTBOL

DEMA, DIUMENGE, CASAL D'ESPORTS (AMATEUR) I "SELECCIO DE CARRABINERS"

No volguent deixar passar cap data sense jugar l'incansable equip Amateur del Casal d'Esports, jugarà demà contra una "Selecció de Carrabiners" la qual compta amb vadosos elements.

Segons referències hi juguen des tacats elements de l'equip "Imperio F. C." de Madrid el qual va ésser campió de Madrid l'últim any que a la capital de la República es van celebrar els campionats.

També s'aliniaran jugadors del "Patrie", així com també elements

NOVETATS

en

tota classe de gèneres

CASA MALÉ

Portalet, 8 Tarragona

dels equips amateurs de Madrid. En conjunt, m onze excellent.

L'Amateur com sempre alinirà l'equip acostumat, que procurarem donar als nostres lectors en la propera edició.

Aquest partit ha desvetllat entre l'afició local molt d'interès, donada la gran valua de l'equip dels Carrabiners.

PÈRDUA

s'ha perdut un rellotge pulsera de senyora, entre el camí de l'Angel i el carrer de García Hernández.

Es gratificarà la seva devolució a l'Administració de "LLIBERTAT".

Matrimonio joven sin hijos

desea habitación con derecho a cocina o pensión, en casa particular. Escribir a S. P. en esta Redacción.

Important per als radiooienst

La Direcció General de Radiodifusió avisa als radiooients que hagin canviat de domicili o de ràdio des del dia que van declarar l'aparell, que poden passar a fer la rectificació que convingui.

A Barcelona, les oficines per a l'amentada declaració o rectificació de domicili dels posseïdors d'aparells radioreceptors, són: Fontanella, 12; Avinguda del 14 d'Abril, 224, i Palau de la Generalitat.

Els habitants d'aquesta comarca poden fer les rectificacions que calguin als Ajuntaments respectius o a les oficines d'aquesta emissora.

Magatzems "LAS BALEARES"

Articles de Platja i Camp

Novetats en articles Camiseria

Darreres Novetats en tota mena de calçat, a preus econòmics

Rambla 14 d'abril, 47

Telèfon 1383

TARRAGONA

Recordem-nos dels herois Esquerra i Republicana de Catalunya al poble català

Catalans!

Avui fa 223 anys que Catalunya borbònica, 223 anys que un Poble queia sota les grapes de l'opressió acabava d'ésser reduït a l'esclavitud, de batre's heroïcament contra aquelles feres malvades i exèrcits estrangers, que invadiren la nostra Pàtria, trepitjant-la i escarnint-la de la manera més vil.

Els nostres avantpassats, que hagueren de sofrir les humiliacions més vexatòries que registra la història, pel sol delict de donar-ho tot per la defensa de la terra que ells més estimaven, i defensant-la contra l'imperialisme estranger (avui feixisme), s'avergonyirien en veure avui, com molts dels fills que té Catalunya, professen un amor tant reduït a la mare, tant bàrbarament ultratjada, que després de no tenir la gallardia de plantar cara, als qui encara s'atreixen a malparlar-ne d'ella, els ajuden en tant baixa obra.

Pensa bon català, que la sotragada que rebé Catalunya amb la pèrdua de les seves llibertats, fou enorme... Més del que tu et penses. Molts d'aquests documents que expliquen aquestes dades històriques, foren escrits amb llàgrimes als ulls, per aquells grans patriotes, que la història de Catalunya no oblidarà ja mai més.

El calvari que sofrí el poble català durant el regnat de Felip V, no es pot descriure. Sols com un lleuger i concís resum i perquè serveixi d'il·lustració a molts que encara ignoren la història moderna de Catalunya, apuntarem uns quants fets ocorreguts l'any 1714 i extrets de "La Nacionalitat Catalana" de l'any 1906:

"Uns dels primers actes que realitzà l'intrús despota, fou engrillonar i tancar tota sa vida en llunyans castells a 25 dels principals capitosts de la Defensa de Barcelona."

"Seguint per aquest camí el 27 de març de 1715 féu ajusticiar a Francesc Solanich, Jaume Roca i Pau Masip, companys del general Josep Moragas el qual també sofrí la pena capital, essent la seva testa exposada a la vista del poble dalt del Portal de Mar i dins d'un gabiote de ferro."

"El dia 5 d'abril següent es donà garrot a Francesc Casllarg i Tord, un dels més valents oficials del Regiment del Roser, que tant es distingí en la defensa de la ciutat. A Girona pagaren en la forca llur patriotisme els invictes guerrillers Noy i Avinyonet, Joan Olive i Francesc Monfort. La mateixa pena sofrí Francesc Macià i Ambert, conegut per Bach de Roda. A les nou del vespre es presentaren en el mas de Roda uns traïdors que l'agafaren i lligant-lo a la cua d'un cavall el conduïren a la ciutat de Vic, i allà en la forca ai-

xecada en la Rambla de les Devallades, entregà la seva existència. Tristes són les darreres paraules que li atribueix la cançó popular: No em maten per ésser traïdor ni tampoc per ésser cap lladre sinó perquè vaig cridar que visca sempre la Pàtria.

Es confiscaren els béns de tots els catalans que més s'havien distingit en la defensa de la terra, entre ells molts que ja eren morts, com també els béns del Monestir de Valldonzella.

S'obligà a tots els pobles de Catalunya a destinar una part dels camps a plantar-hi farratge pels cavalls de les tropes.

Per repartir el pagament de més de 1.000 lliures es creà un impost que fou anomenat donativo. Pobre el que no el volia pagar! Li enviaren a casa una colla de soldats amb l'ordre de mantenir-los fins que hagués pagat el donativo. Alguns empresonaments hagueren de sofrir les poblacions que no pogueren satisfer aquesta contribució."

"Començà aleshores la contribució del paper segellat."

"Es prohibí als professors barcelonins l'ensenyança de la Gramàtica i la retòrica."

"Es tancaren les Universitats de Lleida, Girona, Tarragona i Vic; i la de Barcelona, pel record dels estudiants que havien acudit en ajuda de la coronela, fou traslladada a Cervera, terra dels butiflers amics del rei Felip."

"Es recolliren totes les armes existents a Catalunya, i després de prohibir l'ús de l'espasa als catalans que tenien dret a portar-ne, es disposà que cap català pogués tenir a casa seva més d'un ganivet de tallar pa, i encara lligat a la taula amb una cadena, prohibint-se també als paisans de Barcelona, l'anar pels carrers en grups de més de dues persones, després del toc de retreta."

"Com si es volgués impedir que passés a la posteritat la memòria dels defensors de la llibertat de la terra, foren recollits els Annals de Catalunya escrits per Felip de la Penya i tots els escrits publicats durant la guerra que fossin favorables a la Causa Catalana. Per sort, pogueren escapar-se de la persecució, moltíssims documents que ens donen prova certa de tots els fets ocorreguts durant aquell temps."

"S'imposà la llengua Castellana com a oficial en l'administració de Justícia, i així ha quedat per sempre més."

"Es prohibí el somatent. Si avui s'ha restablert aquesta antiga institució armada, està tan distant d'ésser el que havia sigut, que ni el nom mereix conservar."

"Des de llavors, i contra l'esperit de les Constitucions de Catalu-

nya, tots els empleus pogueren ésser desmenyats per castellans i tota mena d'espanyols."

"Catalunya, que tenia el dret d'acumular la seva pròpia moneda, es veié privada d'aquest dret. Després es rebé en una tercera part del seu valor la moneda aruït i el primer d'octubre del 1718, s'abonà el tot la moneda catalana, tancant-se la Seca de Barcelona."

"La campana honorata, condemnada pel deute d'haver tocat a somatent durant el setge, fou devallada del campanar de la Seu i trossejada."

"Es suprimiren la Junta de Sanitat i gran nombre de càrrecs de Barcelona, entre altres els d'Arxiver, Mostassaf, Guita de Monjuïc, Consols de la ciutat de Nàpols, ralm i Cerdanya. I què direm més? Enderrocant-se tots els castells de Catalunya que no convenien a l'absolutisme, desaparegueren per aquest motiu una infinitat de joies arquitectòniques d'aquesta terra."

"I no es cregué que Felip V tractés únicament de revenjar-se de les persones per la resistència que havien oposat als sitiadors sinó que la seva dèria era la raça catalana per destruir totes les seves arrels; no hi ha més que considerar el Decret de Nova Planta, que promulgà immediatament, el qual amb un senzill cop de ploma, destruïa el Consell de Cent, la Generalitat i les Corts Catalanes, quedant així extingits tots els organismes polítics i ofegat tot l'antic règim, creant-se al seu lloc dues corporacions sumises, completament dependents de Madrid: la Junta Regia, que entenia en el polític, i la Junta d'administradors de la Ciutat."

"Desguarnida la sala del Consell de Cent, es disposà que els regidors de la ciutat portessin, igual que els Aunts de Castella, la Banda que encara avui ostenten en les solennitats, i que les vanarandes gremalles, insígnia dels Consellers, rossin vestides pels porters de la Ciutat. I no parà pas aquí l'escarni, perquè tothom sap que el número cent que s'aplica a coses immundes, no ve més que de la mort que es féu del Consell de Cent de Barcelona. Tinguin això ben present aquells catalans que al 'er aquesta aplicació vulgar i baixa contribueixen sense pensar-ho, a l'escarni de la Terra que els sustenta."

"No content Felip V de destruir de soca-arrel tot un poble, procurà reforçar les cadenes amb la construcció d'una fortalesa inexpugnable que fos constant amenaça pels pobres vençuts, a fi de que no poguessin tornar a redreçar-se. Per construir la Ciutadella, tingueren de destruir-se 994 cases, desapareixent per aquest motiu un bon tros de l'hermos Barri de Riera, que tingué de substituir-se per la fundació de la Barceloneta. S'obligà als catalans a treballar en dita ignominiosa construcció de tal manera que cada carro estava obligat a fer 40 viatges diaris amb la condició de que si no els feia tots, perdia els 21 quartos que se li donaven de jornal. La Ciutadella fou per molts anys, la marca més palpable d'una duríssima esclavitud. Més feliçment, no fa gaires anys, veient-se el Poble renèixer les seves antigues energies, enderroca per les seves pròpies mans tan terrible fortalesa, substituint-la per

A la trista i llarga renglera d'aniversaris commemoratius de l'Onze de Setembre del 1714 cal afegir el d'aquest 1937. Una altra anyada més que pren a la diada aquell goig per l'eixamplament de les nostres llibertats. Les multituds, amb les seves banderes, desfilaran demà davant el monument als màrtirs del 1714 amb l'esperança de sempre al cor, mai moridora, però amb els llavis tremolosos i els ulls en el paisatge llunyà trasbalsat per la metralla que és llançada amb el propòsit d'anihilar la vida de tots els ciutadans liberals i que vol soterrar les llibertats que anava recobrant la Catalunya nacional.

Els catalans aprofitarem aquest Onze de Setembre per a refermar la nostra fe en Catalunya, en una Catalunya que malda per una germanor universal efectiva. Cada català voldrà ésser interpretat de la voluntat dels nostres germans, que, per ésser als camps de batalla, no

podran desfilars com cada any per davant del monument simbòlic en penyor de catalanitat. Cada català durà al cor el foc patriòtic dels que lluiten per la dignitat humana i farà prometença silenciosa i solemne de reivindicar sempre, sempre, els drets de la Pàtria per damunt de partits i de sectes moridores.

Catalans! Una altra fita de dolor ha estat clavada en la Història de la nostra terra. Reafirmem els destins de Catalunya i servim-la amb el millor del nostre esforç, amb tot el cor de ciutadans lliures. Estimem, amb Catalunya, les seves essències i oferim-li el que ella vol: l'adhesió encesa i abrandada, aquella adhesió que no sap entendre en especulacions de cap classe.

Catalans: Visca la Llibertat! Visca Catalunya!

EL CONSELL PERMANENT

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: Màxima, 29'5; mínima, 20'5.

Baròmetre a 1 m. i al nivell de la mar: A les 8 h., 758'2; a les 18, 751'8.

Direcció del vent: A les 8 h., NW.; a les 18, NW.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., Cú. A. Cú.; a les 18, id. id.

Evaporació: En les 24 h., 0'4.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 77; a les 18, 46.

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consultori al carrer

Durruti (Unió), 2, pral. —

Telèfs. 1989-1

VISITA DE 10 A 12

F. P.

d'Estat Català Sugrañes, Impressor. — Tarragona

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona